

- Makale derecesi
- 22 Eki 2018
- Dünya Gazetesi
- JÜLİDE Y. GÜRDAMAR/

'İpotek Finansmanı Kurumu' kuruluyor

Finans kurumlarının kredilerini satın alıp menkul kıymetleştirme yapacak olan 'İpotek Finansmanı Kurumu', kredi faizlerinin aşağı çekilmesine öncülük edecek

Türk bankacılık sektörünün uzun süredir üzerinde durduğu kredilerin menkulleştirilmesi için ilk somut adım atılıyor. Türkiye Sermaye Piyasası Birliği (TSPB), kredi kurumlarının kredilerini devralacak ve menkul kıymetleştirme yapabilecek İpotek Finansmanı Kurumu'nun (İFK) kurulması için kolları sıvadı. Kurulacak şirket finansal piyasaların büyük oyuncularını tek bir çatı altında birleştirmiş de olacak. TSPB'nin önerdiği modelde Türkiye Bankalar Birliği, Türkiye Katılım Bankaları Birliği, Türkiye Sigorta Reasürans ve Emeklilik Şirketleri Birliği, Finansal Kiralama Birliği olmak üzere 5 birlik ile Hazine, EBRD ve Avrupa Yatırım Bankası gibi uluslararası kurumların ortak olduğu bir yapı öneriliyor. İFK; bankaların, finansman şirketlerinin, finansal kiralama şirketlerinin ve faktoring şirketlerinin kredi portföylerini satın alarak nakit akışlarına dayalı menkul kıymet çıkartacak. Böylece bu kurumlar, sermaye yeterliliği ve likidite anlamında rahatlayacak, reel sektöre daha düşük faizli kredi sağlayacak. Böylece kredilerden kaynaklanan riskleri, kendi portföylerinden çıkardıkları için, kredi faizlerinin düşmesi ve net faiz marjının daralması da söz konusu olacak. SPK ve Hazine'de de alt çalışma grubu kuruldu ve kurumların önümüzdeki günlerde konuya yönelik bir toplantı yapması bekleniyor.

Sermaye piyasalarının yol haritası çizmeye çalıştığını dile getiren Türkiye Sermaye Piyasası Birliği Başkanı Erhan Topaç, "Birlik olarak biz bu şirketin kurulmasına ön ayak olmak istiyoruz. Bu anlamda çalışmalara başladık. Bankaların uzun vadeli kredilerini sermaye piyasası ürünü haline getirerek hem bankaların üzerindeki yükü almayı hem de sermaye piyasalarının büyümesini hedefliyoruz. Banka kredilerinin menkul kıymetleştirmesini sağlayacağız. Bankalar da bu konuda rahatsız. Büyük projelerin 10-20 yıllık kredilerini bilançolarında tutuyorlar. Yıllarca hem kur hem de faizin yükselme riskini taşıyorlar. Biz o kredileri satın alacak bir model üzerinde çalışıyoruz. Kredilere likidite kazandıracak bir yapının kurulması orta dönemde kredi/mevduat oranındaki bozulmayı çözecektir. Kurulacak şirkete Hazine, birlikler, uluslararası kuruluşlar ortak olacak. Sermaye piyasalarının geliştirilmesi için herkes elini taşın altına koymalı" dedi.

"Proje kredisi vermek istiyoruz"

"Sermaye piyasası, stratejik sektör olarak belirlenmeli ve en üst düzeyde sahiplenilmelidir" diyen Topaç, 30 yıllık bir geçmişe sahip aracı kurum sektörünün yatırım bankasına dönüşmesi gerektiğini söyledi. Mevcut kurumların karlılık yaratamadığı ve sermaye koyamadığı için yatırım bankacılığı ürünlerini kullanabileceği şekilde yetkilendirilebileceğini ifade eden Topaç, "Mevcut durumda, aracı kurumların proje finansmanı kredisi sağlama yetkisi yok. Ancak, ilgili diğer mevzuatta bunu engelleyen bir düzenleme de bulunmuyor. Sermaye Piyasası Kurulu'nun Kurul'a verdiği yetkiye istinaden bu yönde bir olanak sağlanabileceği düşünülmektedir. Aracı kurumların proje finansmanı kapsamındaki faaliyetlerinin düzenlenmesiyle sektörün derinleşeceği düşünülmektedir. Çünkü proje finansmanı sağlanabilmesi için gerekli olan kaynak sermaye piyasası araçları ihracı yoluyla sağlanacak, proje finansman kredileri menkul kıymetleştirilecek, bu iş modellerini yapmak üzere nitelikli çalışan sayısı artacak, ikinci el piyasadaki işlemleri yoluyla işlem hacmi büyüyecektir" diye konuştu.

"Halka açılacaklara KDV desteği sağlanmalı"

Türkiye'nin kredi piyasası ve sermaye piyasası arasındaki optimal finansal yapıya ulaşması için şirketlerin sermaye piyasalarını daha çok kullanabilmesi gerektiğini söyleyen Topaç, halka arzlara yönelik şu önerilerde bulundu: "Ancak, mevcut durumda şirketler sermaye piyasasından yeterince yararlanmamaktadır. Örneğin, Borsa İstanbul'da kote olan şirket sayısı Türkiye ekonomisinin boyutuna göre düşük olup ilk 500 İSO şirketinin sadece %17'si ve ilk 1000 İSO şirketinin sadece %

12'si halka açılmıştır. Ayrıca son dönemde yapılan düzenlemeler nedeniyle halka kapalı şirketler ile halka açık şirketler arasında önemli rekabet dezavantajı oluşmuştur. Bu durum halka açılmalarının cazibesini olumsuz etkilemektedir. Halbu ki, şirketlerimizin finansman bulmasını kolaylaştırmak, sürdürülebilirliklerini sağlamak, kayıtdışı ekonomiyi azaltmak, şirketlerimizin yarattıkları katma değerden ülkemiz genelinin yararlanmasını sağlamak ve şirket riskini dağıtarak girişimcilerin üzerinde yoğunlaşmasını önlemek gibi işlevleri bulunan sermaye piyasalarının desteklenmesi gerekmektedir. Bu kapsamda ilk önerimiz mutlaka halka açılan reel sektör şirketlerine vergi desteği sağlanmasıdır. Ancak şirketin hakim ortağının elindeki paylar dışındaki halka açıklık oranına göre farklılaşan Kurumlar Vergisi desteği sağlanmasını öneriyoruz. Böylece, şirketleri halka açıklık oranını artırmaya da teşvik edeceğimizi varsayıyoruz."

'KDV ALACAKLARI TEMİNAT OLARAK GÖSTERİLEBİLİR'

TSPB Başkanı Erhan Topaç, özel sektör borçlanma araçlarında temerrüt durumunda icra sürecinin belirlenmesi konusunda SPK'ya değişiklik önerisi getirdiklerini söyledi. Topaç "KGF'nin banka kredileri için verdiği teminat desteğine benzer şekilde KOBİ'lerin borçlanma aracı ihraçları için de teminat verebilmesini sağlayacak model önerimiz var. Borçlanma maliyetlerini aşağıya çekebilmek ve talep tarafının kendini daha güvenli hissetmesini sağlamak üzere teminatlı tahvil ihracının mevzuata tanımlanmasını öneriyoruz. Teminat olarak da şirketlerin KDV alacakları, gayrimenkullerini göstererek tahvil ihraç etmeleri sağlanabilir" dedi.

VIOP'ta saatler değişiyor

Vadeli İşlem ve Opsiyon Piyasası İşlemleri (VIOP) seans saatleri değişecek. Erhan Topaç, "Bütün borsalar 24 saate geçecek. Borsa İstanbul'un VIOP'ta saatlerin değişmesine yönelik prensip kararı var. Bu anlamda yaptığımız anketler sonucunda artırım yönünde sonuçlar elde etti. Fakat seans saatlerinin değişmesi için Nasdaq yazılımına ek yapılması gerekiyor. Yazılım konusunda alt yapı çalışmaları yapılıyor. 2019 öncesinde seans saatinin erkene alınması sağlanacaktır. Fakat seansın uzatılması 2019 ilk periyodunda olacaktır diye tahmin ediyorum. Erkene çekmek daha kolay. Seans uzatma; kapanış ve tekrar açılış için sistematik yazılım gerektiriyor" şeklinde konuştu.

Sermaye piyasaları kongresi 13-14 Kasım'da yapılacak

Türkiye Sermaye Piyasaları Birliği (TSPB), Türkiye Sermaye Piyasaları Kongresi'nin üçüncüsünü bu yıl, 13-14 Kasım 2018 tarihlerinde Wyndham Grand İstanbul Levent Oteli'nde düzenleyecek. "Gelecek" temasıyla düzenlenecek ve iki gün sürecek kongrede, 25 panel ve sektöre yönelik farklı başlıklarda 24 eğitim programı yer alacak. Kongre, reel sektörü ve finansal hizmetler sektörünü etkileyen yapay zeka, makine öğrenimi, algoritmik işlemler, robo danışmanlar gibi geleceği şekillendiren konu başlıklarını içerecek şekilde fütüristik bir bakış açısıyla gerçekleşecek. Kongre'nin açılış konuşmacılarından biri "Technology vs. Humanity" kitabının yazarı Gerd Leonhard olacak.

TSPB'nin kısa vadede çözüm beklediği üç konu

1. Yatırım araçları arasındaki vergi arbitrajı:
TL mevduata getirilen stopaj avantajına karşın aynı olanağın TL Tahvil ve Kira Sertifikalarına Getirilmemiş Olması.
2. Özel sektör borçlanma araçlarında temerrüt durumunda icra sürecinin belirlenmesi:
SPK'na değişiklik önerimiz bulunuyor. Buna göre ÖST'nin hukuki gücünü belirleyip artırıyoruz.
3. Mesafeli sözleşmelerin yapılabilmesi ve yabancı yatırımcıların vergi beyanı sorununun çözülmesi:
MASAK mevzuatında yer alan engelleyici hükmün değiştirilmesi. Yabancı yatırımcılar dar mükellef olarak 15 günde bir beyanname vermek durumunda kalıyor.